

บทที่ 3

แบบแผนการบริโภคข้าวของครัวเรือนไทย

แบบแผนในการบริโภคของครัวเรือนนั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง นั่นคือปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและปัจจัยทางด้านสังคม ดังนั้นในการศึกษาถึงแบบแผนการบริโภคของครัวเรือนในบทนี้จึงได้นำเอาคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนมาพิจารณาร่วมเป็นตัวแปรในแบบจำลอง ซึ่งทำให้การวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ในแบบจำลองนี้ นำเอาจำนวนคนของสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนและอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน เข้ามาร่วมเป็นตัวแปรในสมการประมาณค่า นอกจากนี้ได้แยกลักษณะของสมการไปตามลักษณะชุมชน และระดับรายได้ของครัวเรือน ในบทนี้จะให้ภาพและลักษณะทั่วไปของครัวเรือนตัวอย่างเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ไปสู่การวิเคราะห์เชิงปริมาณต่อไป

สภาพและลักษณะทั่วไปของครัวเรือน

ข้อมูลทั่วไปของครัวเรือนตัวอย่าง

ครัวเรือนตัวอย่างทั้งประเทศมีจำนวน 34,785 ครัวเรือน เมื่อพิจารณาตามขอบเขตการพัฒนา ในที่นี้ได้แยกเป็นครัวเรือนในเขตเทศบาลและครัวเรือนนอกเขตเทศบาล พบว่ามีครัวเรือนอยู่ในเขตเทศบาล 21,565 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 62.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และอยู่นอกเขตเทศบาล 13,220 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด การกระจายของครัวเรือนตัวอย่างที่ทำการวิเคราะห์ พบว่าเป็นครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในภาคกลางมากที่สุดจำนวน 10,367 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 29.80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 9,043 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 25.99 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ภาคเหนือจำนวน 7,971 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 22.91 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ภาคใต้จำนวน 5,458 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 15.69 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกรุงเทพมหานคร 1,946 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.59 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนครัวเรือนตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาคและลักษณะชุมชน

(หน่วย: ครัวเรือน)

ภาค	เขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวมทั้งหมด
ตะวันออกเฉียงเหนือ	5,931	3,112	9,043
	(27.50)	(23.54)	(25.99)
เหนือ	4,657	3,314	7,971
	(13.38)	(25.07)	(22.91)
กลาง(ยกเว้นกรุงเทพฯ)	6,036	4,332	10,367
	(27.98)	(32.76)	(29.80)
ใต้	2,995	2,463	5,458
	(13.88)	(18.63)	(15.69)
กรุงเทพมหานคร	1,946	0	1,946
	(9.20)	(0.00)	(5.59)
รวมทั้งหมด	21,565	13,220	34,785
	(62.00)	(38.00)	(100.00)

หมายเหตุ: ตัวเลขใน () หมายถึง ร้อยละของครัวเรือนในแต่ละชุมชนของครัวเรือน

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2545

ลักษณะทั่วไปของครัวเรือนตัวอย่างนั้น ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3 พบว่าในภาพรวมแล้ว ครัวเรือนตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.41 คนต่อครัวเรือน หัวหน้าครัวเรือนมีอายุเฉลี่ย 48.94 ปี และมีรายได้เฉลี่ย 14,360.84 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ในจำนวนนี้ร้อยละ 80.07 ได้ใช้เป็นรายจ่ายของครัวเรือน

เมื่อพิจารณาลักษณะของครัวเรือนตามภูมิภาคที่เป็นที่ตั้งของครัวเรือน พบว่าอายุเฉลี่ย หัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือมีอายุสูงสุด 50.82 ปี รองลงมาได้แก่อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ พบว่าอายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือนในเขต กรุงเทพมหานครน้อยที่สุด 44.49 ปี ในด้านปัจจัยที่เป็นจำนวนสมาชิกในครัวเรือนนั้น ครัวเรือนในภาคใต้จะมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยสูงสุด (3.64 คน) รองลงมาได้แก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร ส่วนภาคเหนือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำที่สุด (3.17 คน)

ตารางที่ 3 จำนวนตัวอย่าง อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย รายได้เฉลี่ยและรายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวของครัวเรือน จำแนกตามภูมิภาค ลักษณะชุมชนและระดับรายได้ของครัวเรือนทั้งประเทศปี 2545

ภูมิภาค ลักษณะชุมชน และระดับรายได้ของครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามภูมิภาค									
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	9,043	3.58	49.15	12,312.74	9,866.003	80.12	3,522.28	192.13	5.45
ภาคเหนือ	7,971	3.17	50.82	11,176.34	8,991.014	80.44	3,045.23	179.71	5.90
ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพฯ)	10,367	3.36	48.55	15,730.16	12,569.70	79.90	4,248.78	259.95	6.12
ภาคใต้	5,458	3.64	48.16	14,134.84	11,971.36	84.69	4,298.45	295.70	6.88
กรุงเทพฯ	1,946	3.33	44.49	30,261.37	22,332.32	73.79	6,246.82	183.00	2.93
รวมทั้งประเทศ	34,785	3.41	48.94	14,360.84	11,499.04	80.07	3,903.69	225.24	5.77
จำแนกตามลักษณะชุมชน									
เขตเทศบาล	21,565	3.62	48.16	16,969.85	13,307.00	78.41	4,249.88	216.30	5.09
นอกเขตเทศบาล	13,220	3.29	50.21	10,104.93	8,549.83	84.61	3,338.97	239.81	7.18

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ภูมิภาค ลักษณะชุมชน และระดับรายได้ของครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามระดับรายได้									
ต่ำ	10,436	2.93	51.41	5,102.34	4,964.11	97.30	2,317.85	179.00	7.72
ปานกลาง	13,917	3.44	47.40	9,511.12	8,998.65	94.62	3,617.29	231.76	6.41
สูง	10,432	3.86	48.52	31,304.58	21,372.18	68.27	5,872.22	262.79	4.47

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2545

ระดับรายได้ของครัวเรือนจะแตกต่างกันไปตามแต่ละภูมิภาค ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมภายในแต่ละภูมิภาค อย่างไรก็ตามครัวเรือนในกรุงเทพมหานครจะมีระดับรายได้สูงสุดหรือ 30,261.37 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งสูงเป็นเกือบสามเท่าของครัวเรือนในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสูงกว่าเป็นสองเท่าตัวเมื่อเทียบกับครัวเรือนในภาคกลางและภาคใต้

สำหรับสัดส่วนของรายจ่ายของครัวเรือน เมื่อคิดเป็นร้อยละของรายได้ก็นับว่าครัวเรือนในกรุงเทพมหานครมีรายจ่ายคิดเป็นร้อยละ 73.79 ทั้งนี้พบว่าครัวเรือนในภูมิภาคต่างๆ จะมีสัดส่วนของรายจ่ายระหว่างร้อยละ 80 ถึงร้อยละ 85

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด พบว่าในภาพรวมทั้งประเทศมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 5.77 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด ซึ่งเมื่อแยกตามภูมิภาคแล้ว พบว่าภาคใต้มีสัดส่วนในการบริโภคข้าวสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 6.88 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด ส่วนกรุงเทพฯมีสัดส่วนต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 2.93 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด ขณะที่ในภูมิภาคอื่นมีสัดส่วนในการบริโภคข้าวระหว่างร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 6

หากพิจารณาแยกตามระดับการพัฒนาของชุมชน โดยแบ่งเป็นเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลจากรายที่ 3 พบว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตเทศบาลจะอยู่ในระดับที่สูงกว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนในเขตเทศบาล ทั้งนี้ครัวเรือนในเขตเทศบาลกลับมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3.62 คน ในขณะที่ครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.29 คน สำหรับระดับของรายได้พบว่า ครัวเรือนในเขตเทศบาลจะมีระดับรายได้ 16,969.85 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งสูงกว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาลซึ่งมีระดับรายได้เฉลี่ย 10,104.93 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ในจำนวนนี้ครัวเรือนในเขตเทศบาลมีรายจ่ายร้อยละ 78.41 ของระดับรายได้ ในขณะที่ครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีรายจ่ายคิดเป็นร้อยละ 84.61 ของระดับรายได้

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด พบว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนในการบริโภคข้าวสูงกว่าครัวเรือนในเขตเทศบาล ซึ่งเท่ากับร้อยละ 7.18 ในขณะที่ครัวเรือนในเขตเทศบาลมีสัดส่วนในการบริโภคข้าวเท่ากับร้อยละ 5.09

หากพิจารณาตามระดับรายได้ของครัวเรือน (ตารางที่ 3) พบว่ากลุ่มรายได้ต่ำซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 5,102.34 บาท มีอายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือนสูงที่สุดเท่ากับ 51.41 ปี ทั้งนี้มี

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 กลุ่มรายได้สูง (รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 31,304.58 บาท) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.86 คน มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 48.52 ปี กลุ่มครัวเรือนรายได้ปานกลาง (รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 9,511.12 บาท) มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 47.40 และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 คน

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้แล้วพบว่า กลุ่มรายได้ต่ำมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 97.30 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รองลงมาได้แก่กลุ่มรายได้ปานกลางและรายได้สูง ซึ่งมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับร้อยละ 94.62 และร้อยละ 68.22 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด พบว่ากลุ่มรายได้ต่ำมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 7.72 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมาได้แก่กลุ่มรายได้ปานกลางและกลุ่มรายได้สูง ซึ่งมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมดเท่ากับร้อยละ 6.41 และร้อยละ 4.47 ตามลำดับ

คุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือน

ในการศึกษาแบบแผนการบริโภคของครัวเรือน หัวหน้าครัวเรือนนับว่าเป็นผู้ที่มิบทบาทในการตัดสินใจในกิจกรรมต่างของครัวเรือน ในที่นี้จะวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนต่อแบบแผนของครัวเรือนในการบริโภคข้าว ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ในภาพรวมทั้งประเทศตามลักษณะชุมชนและตามระดับรายได้ของครัวเรือน

กลุ่มครัวเรือนทั้งประเทศ ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนซึ่งได้จำแนกตามคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนได้นำเสนอไว้ในตารางที่ 4 พบว่าจากครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชาย 24,334 ครัวเรือนหรือร้อยละ 70 ของครัวเรือนทั้งหมด และมีหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศหญิง 10,451 ครัวเรือน (ร้อยละ 30) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชายมีมากกว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศหญิง ซึ่งมีขนาดของครัวเรือนเท่ากับ 3.60 และ 2.97 คนตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงอายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือน หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 48.09 ปี ซึ่งน้อยกว่าอายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิงที่มีอายุเฉลี่ย 50.91 ปี

ตารางที่ 4 จำนวนตัวอย่าง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือน รายได้เฉลี่ย ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวของครัวเรือน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และการประกอบอาชีพของครัวเรือนทั้งประเทศปี 2545

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามเพศ									
ชาย	24,334	3.60	48.09	15,148.27	11,971.67	79.02	4,061.16	233.73	5.75
หญิง	10,451	2.97	50.91	12,527.40	10,398.58	83.00	3,537.05	205.47	5.81
จำแนกตามอายุ									
<30	3,473	2.49	25.75	11,074.58	9,956.60	89.90	3,554.37	148.20	4.17
31-40	7,665	3.46	36.02	13,974.03	11,664.27	83.47	4,093.03	219.91	5.37
41-50	8,945	3.53	45.58	16,711.58	13,069.62	78.20	4,277.11	236.25	5.52
51-60	6,694	3.58	55.30	16,190.40	12,418.57	76.70	3,975.82	245.23	6.17
>60	8,008	3.50	69.80	12,001.16	9,486.83	79.04	3,396.56	234.74	6.91

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามการศึกษา									
ระดับการศึกษาต่ำ									
กว่าประถมศึกษา	24,195	3.56	52.55	10,493.31	8,943.74	85.23	3,483.08	234.47	6.73
ระดับการศึกษาสูง									
กว่าระดับประถมศึกษา	7,455	3.14	40.32	19,081.97	14,617.69	76.60	4,563.65	209.18	4.58
ระดับการศึกษาสูงกว่า	3,135	2.91	41.53	32,982.51	23,803.95	72.17	5,580.46	192.18	3.44
จำแนกตามอาชีพ									
การเกษตร	9,924	3.75	49.22	8,767.30	7,663.47	87.41	3,137.24	240.25	7.6
รับจ้างแรงงานรายวัน	4,910	3.29	41.22	14,845.90	11,629.89	78.34	4,117.55	214.46	5.2
อาชีพอื่นๆ	19,951	3.28	50.70	17,023.80	13,374.72	78.56	4,232.31	220.42	5.2

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2545

กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชายมีรายได้เฉลี่ย 15,148.27 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศหญิงซึ่งมีรายได้ 12,527.40 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งสัดส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อรายได้นั้นกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชายมีรายจ่ายร้อยละ 79.02 ของระดับรายได้ ส่วนครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิงมีรายจ่ายร้อยละ 83 ของระดับรายได้

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชายมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร 4,061.16 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิงซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร 3,537.05 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน แต่ทั้งสองกลุ่มมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมดที่ใกล้เคียงกันทั้งสองกลุ่มคือประมาณร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร

เมื่อจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือนแล้ว พบว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปีมีจำนวนเท่ากับ 8,945 ครัวเรือนซึ่งมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี กลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี กลุ่มอายุระหว่าง 51-60 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่ากลุ่มอายุระหว่าง 51-60 ปีมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด (3.58 คน) รองลงมาได้แก่กลุ่มอายุระหว่าง 41-50 ปี กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี กลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีตามลำดับ

สำหรับปัจจัยทางด้านระดับรายได้ พบว่ากลุ่มอายุระหว่าง 41-50 ปีมีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุด หรือ 16,711.58 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มอายุระหว่าง 51-60 ปีมีรายได้เฉลี่ย 16,190.40 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน รองลงมาได้แก่กลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีตามลำดับ

สำหรับสัดส่วนของรายจ่ายของครัวเรือน เมื่อคิดเป็นร้อยละของระดับรายได้นั้นพบว่าในกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีสัดส่วนรายจ่ายสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 89.90 ของระดับรายได้ รองลงมาได้แก่กลุ่มอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 83.47) และในกลุ่มอายุอื่นๆจะมีสัดส่วนของรายจ่ายระหว่างร้อยละ 75 ถึงร้อยละ 80

พิจารณาค่าใช้จ่ายอาหาร พบว่ากลุ่มอายุ 41 - 50 ปีมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารเท่ากับ 4,277.11 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือนซึ่งมากที่สุด รองลงมาได้แก่กลุ่มอายุ 31-40 ปี กลุ่มอายุ 51-60 ปี กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี และกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารน้อยที่สุด

(3,396.56 บาท) เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร กลับพบว่ากลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวสูงที่สุดคือร้อยละ 19.65 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมาได้แก่กลุ่มอายุ 51-60 ปี กลุ่มอายุ 41 -50 ปี กลุ่มอายุ 31-40 ปีและกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีสัดส่วนต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 11.61 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด (ตารางที่ 4)

เมื่อจำแนกกลุ่มครัวเรือนตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามีจำนวน 24,195 ครัวเรือน ซึ่งมากที่สุดและคิดเป็นร้อยละ 70 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 7,455 และ 3,135 ครัวเรือน เมื่อพิจารณาถึงจำนวนสมาชิกในครัวเรือนพบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด (3.56 คน) รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไป ซึ่งกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามีอายุเฉลี่ยสูงสุด 52.55 ปี รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไปมีอายุเฉลี่ย 41.53 กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษามีอายุน้อยที่สุด 40.32 ปี

ทางด้านปัจจัยรายได้นั้นกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะมีรายได้เฉลี่ยสูงสุด 32,982.51 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 19,081.97 บาทต่อเดือน กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำที่สุด (10,493.31 บาท) เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 87.93 ของระดับรายได้ รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 76.60) และกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะ ซึ่งมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดเท่ากับร้อยละ 72.17 ของระดับรายได้

พิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหาร พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษามีสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 6.73 ของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมด รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษามีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 4.58 และกลุ่มการศึกษาสูงกว่าอาชีวะมีสัดส่วนในการบริโภคข้าวต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 3.44 ของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมด

เมื่อจำแนกกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างตามลักษณะอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน พบว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนมากที่สุดจำนวน 19,951 ครัวเรือนหรือร้อยละ 57.35 ของครัวเรือนทั้งหมด รองลงมาได้แก่อาชีพการเกษตร และอาชีพรับจ้างแรงงานรายวัน (ร้อยละ 14) ซึ่งกลุ่มอาชีพการเกษตรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด 3.75 คน รองลงมาได้แก่ กลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวัน และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ (3.28 คน) เมื่อพิจารณาอายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือนพบว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีอายุมากที่สุด 55.52 ปี รองลงมาได้แก่กลุ่มอาชีพการเกษตร และกลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันมีอายุเฉลี่ยน้อยที่สุด 41.22 ปี

เมื่อพิจารณาระดับรายได้ของครัวเรือนตามกลุ่มอาชีพ พบว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุด 17,023.80 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน รองลงมาได้แก่กลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวัน และกลุ่มอาชีพการเกษตรซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุด (8,767.30บาท) แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้พบว่ากลุ่มอาชีพการเกษตรมีสัดส่วนที่สูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 87.41 ของรายได้ กลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันและกลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่ใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 78 ของรายได้เฉลี่ย

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด พบว่ากลุ่มอาชีพการเกษตรมีสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 7.6 ส่วนกลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันและกลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

กลุ่มครัวเรือนในเขตเทศบาล จากตารางที่ 5 พบว่าหัวหน้าครัวเรือนในเขตเทศบาลที่เป็นเพศชายมีจำนวน 14,736 ครัวเรือน เป็นเพศหญิง 6,289 ครัวเรือน ซึ่งกลุ่มเพศชายมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.47 คน ซึ่งมากกว่ากลุ่มเพศหญิงที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 2.88 คน หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 47.20 ปีซึ่งน้อยกว่าเพศหญิง (50.24 ปี)

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชายมีรายได้เฉลี่ย 18,173.71 บาทต่อเดือน ซึ่งสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศหญิง (14,372.09 บาท) เมื่อคิดสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้แล้ว กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศหญิงมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเท่ากับ ร้อยละ 81.51 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชาย (ร้อยละ 77..28) แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดกลับมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

ตารางที่ 5 จำนวนตัวอย่าง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือน รายได้เฉลี่ย ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ค่าใช้จ่าย ในการบริโภคข้าวของครัวเรือน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และการประกอบอาชีพของครัวเรือนเขตเทศบาลปี 2545

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามเพศ									
ชาย	14,736	3.47	47.20	18,173.71	14,044.65	77.28	4,464.75	225.41	5.05
หญิง	6,829	2.88	50.24	14,372.09	11,715.26	81.51	3,786.22	196.66	5.19
จำแนกตามอายุ									
<30	2,515	2.32	25.52	11,828.18	10,647.88	90.02	3,659.94	135.80	3.71
31-40	4,770	3.32	35.94	16,378.27	13,463.89	82.20	4,455.19	210.86	4.73
41-50	5,564	3.45	45.55	19,848.55	15,192.34	76.54	4,692.07	232.47	4.95
51-60	4,025	3.46	55.18	19,910.02	14,799.37	74.33	4,406.56	236.09	5.36
>60	4,691	3.42	69.81	14,390.82	11,056.40	76.38	3,698.49	228.84	6.19

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามการศึกษา									
ระดับการศึกษาต่ำ									
กว่าประถมศึกษา	13,057	3.46	52.81	11,934.43	10,047.11	84.18	3,761.57	226.28	6.01
ระดับการศึกษาสูง									
กว่าระดับประถมศึกษา	5,778	3.08	40.68	20,404.78	15,434.57	75.64	4,700.95	205.30	4.37
ระดับการศึกษาสูงกว่า ระดับอาชีวะขึ้นไป	2,730	2.90	41.75	33,783.16	24,395.37	72.21	5,630.71	191.86	3.41
จำแนกตามอาชีพ									
การเกษตร	3,359	3.71	50.33	9,568.24	8,443.67	88.25	3,335.22	222.95	6.68
รับจ้างแรงงานรายวัน	3,291	3.20	40.66	16,362.07	12,625.48	77.16	4,292.57	206.85	4.82
อาชีพอื่นๆ	14,915	3.21	49.33	18,770.86	14,552.64	77.53	4,446.46	216.89	4.88

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2545

เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ในกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างในเขตเทศบาลมีกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนมีอายุ 41-50 ปีสูงที่สุด จำนวน 5,564 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 31-40 ปี กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี กลุ่มอายุ 51-60 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีตามลำดับ กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยน้อยที่สุด 2.32 คน ส่วนกลุ่มอื่น ๆ นั้นมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใกล้เคียงกันคือประมาณ 3 - 4 คนโดยเฉลี่ย

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยตามกลุ่มอายุ พบว่าในกลุ่ม 51-60 ปีมีรายได้เฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 19,910.02 บาทต่อเดือน ส่วนกลุ่มอายุเฉลี่ยต่ำกว่า 30 ปี มีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 11,828.18 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้แล้ว พบว่ากลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 90.02 ของค่าใช้จ่าย รองลงมาได้แก่กลุ่มอายุ 31-40 ปี มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเท่ากับร้อยละ 82.20 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ส่วนกลุ่มอายุที่เหลือมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายประมาณร้อยละ 70 ถึงร้อยละ 80 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อค่าใช้จ่ายอาหาร พบว่ากลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีมีสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 6.19 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด ส่วนกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีสัดส่วนต่ำที่สุด (ร้อยละ 3.71)

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด 13,057 ครัวเรือน ลำดับรองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา และระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวศึกษาขึ้นไป (2,730 ครัวเรือน) กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.46 คน รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา (3.08 คน) และระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวศึกษาขึ้นไปมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุดเท่ากับ 2.90 คน โดยกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีอายุเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 52.81 ปี ส่วนกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาและระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวศึกษาขึ้นไปมีอายุเฉลี่ยใกล้เคียงกันประมาณ 41 ปี

พิจารณาถึงปัจจัยรายได้พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวศึกษาขึ้นไปมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงที่สุด เท่ากับ 33,783.16 บาท ลำดับรองลงมาได้แก่ระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา (20,404.78 บาทต่อเดือน) และกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำที่สุด 11,934.43 บาท เมื่อคิดเป็นสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 84.18 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 75.64) และกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวศึกษาขึ้นไปมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด ร้อยละ 72.21 ของรายได้ทั้งหมด เมื่อ

พิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมด พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวเท่ากับร้อยละ 6.01 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมาได้แก่ระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา (4.37 คน) และกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวศึกษาขึ้นไป มีสัดส่วนสูงต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 3.41 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด จะเห็นได้ว่าแนวโน้มสัดส่วนค่าใช้จ่ายข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารจะลดลงเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาสูงขึ้น

เมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนมากที่สุด 14,915 ครัวเรือน กลุ่มอาชีพการเกษตรมีจำนวน 3,359 ครัวเรือน และกลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันมีจำนวน 3,291 ครัวเรือน กลุ่มอาชีพการเกษตรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด 3.71 คน รองลงมาได้แก่กลุ่มอาชีพอื่น ๆ (3.21 คน) และกลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวัน ซึ่งมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเท่ากับ 3.20 คน ซึ่งกลุ่มอาชีพการเกษตรมีอายุเฉลี่ยสูงที่สุด 50.33 ปี กลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันมีอายุเฉลี่ยน้อยที่สุด (40.66)

พิจารณาถึงปัจจัยรายได้พบว่า กลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุด เท่ากับ 18,770.86 บาท รองลงมาได้แก่กลุ่มรับจ้างรายวันและกลุ่มการเกษตรมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุด (9,568.24 บาท) เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้พบว่า กลุ่มอาชีพการเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 88.25 ของรายได้เฉลี่ย ส่วนกลุ่มแรงงานรับจ้างรายวันและกลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 77 ของระดับรายได้ เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมด พบว่ากลุ่มอาชีพการเกษตรมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวสูงที่สุด ร้อยละ 6.68 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด ส่วนกลุ่มแรงงานรับจ้างรายวันและกลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวที่ใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

กลุ่มครัวเรือนนอกเขตเทศบาล จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชาย 9,589 ครัวเรือน และเป็นเพศหญิง 3,622 ครัวเรือน ซึ่งในกลุ่มเพศชายมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.81 คนซึ่งมากกว่ากลุ่มเพศหญิง (3.14 คน) อายุเฉลี่ยของกลุ่มเพศหญิงเท่ากับ 52.18 ปีซึ่งสูงกว่ากลุ่มเพศชาย (49.46 ปี)

ตารางที่ 6 จำนวนตัวอย่าง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือน รายได้เฉลี่ย ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวของครัวเรือน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และการประกอบอาชีพของครัวเรือนนอกเขตเทศบาลปี 2545

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามเพศ									
ชาย	9,598	3.81	49.46	10,503.26	8,788.99	83.68	3,441.51	246.50	7.16
หญิง	3,622	3.14	52.18	9,049.39	7,916.08	87.48	3,067.25	222.07	7.24
จำแนกตามอายุ									
<30	958	2.93	26.37	9,096.19	8,141.80	89.51	3,277.20	180.73	5.51
31-40	2,895	3.68	36.14	10,012.65	8,699.10	86.88	3,496.31	234.81	6.71
41-50	3,381	3.67	45.62	11,549.19	9,576.34	82.91	3,594.23	242.47	6.75
51-60	2,669	3.76	55.49	10,581.01	8,828.18	83.43	3,326.24	259.01	7.79
>60	3,317	3.62	69.79	8,621.62	7,267.11	84.29	2,969.55	243.08	8.18

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามการศึกษา									
ระดับการศึกษาต่ำ									
กว่าประถมศึกษา	11,138	3.69	52.25	8,803.90	7,650.28	86.90	3,156.61	244.06	7.73
ระดับการศึกษาสูง									
กว่าระดับประถมศึกษา	1,677	3.34	39.06	14,524.31	11,803.17	81.26	4,090.61	222.53	5.44
ระดับการศึกษาสูงกว่า	405	2.99	40.11	27,585.50	19,817.33	71.84	5,241.69	194.40	3.71
จำแนกตามอาชีพ									
การเกษตร									
รับจ้างแรงงานรายวัน	6,565	3.77	48.65	8,357.50	7,264.28	86.92	3,035.94	249.10	8.20
อาชีพอื่นๆ	1,619	3.46	42.37	11,763.92	9,606.11	81.66	3,761.78	229.92	6.11
อาชีพอื่นๆ	11,138	3.69	52.25	8,803.90	7,650.28	86.90	3,156.61	244.06	7.73

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2545

พิจารณารายได้ของครัวเรือน พบว่ากลุ่มเพศชายมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,788.99 บาท ซึ่งสูงกว่ากลุ่มเพศหญิง (7,916.08 บาท) แต่สัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือนกลับพบว่ากลุ่มเพศหญิงมีสัดส่วนค่าใช้จ่าย ร้อยละ 87.48 ของรายได้ซึ่งสูงกว่ากลุ่มเพศชาย เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมด พบว่ามีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 7 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่ากลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีมีจำนวนมากที่สุด เท่ากับ 3,317 ครัวเรือน และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด (958 ครัวเรือน) และ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยน้อยที่สุด 2.93 ส่วนกลุ่มอายุที่เหลือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยประมาณ 3-4 คน

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยรายได้ของครัวเรือน พบว่ากลุ่มอายุ 41-50 ปีมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงที่สุดเท่ากับ 11,549.19 บาท กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีมีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 8,621.62 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือน พบว่ากลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 89.51 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนกลุ่มอายุ 41-50 ปีมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด ร้อยละ 82.91 ของรายได้ทั้งหมด เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด พบว่ากลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูงที่สุดเท่ากับ ร้อยละ 8.18 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่ำที่สุด (ร้อยละ 5.51)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด 11,138 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา และระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวศึกษาขึ้นไป (405 ครัวเรือน) ซึ่งกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีอายุเฉลี่ยมากที่สุด 52.25 ปี และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.69 คน กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา มีอายุน้อยที่สุด (39.06 ปี) และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเท่ากับ 3.34 คน

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครัวเรือน พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวศึกษาขึ้นไปมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงที่สุดเท่ากับ 27,585.50 บาท กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำที่สุดเท่ากับ 7,650.28 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้กลับพบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 86.90

ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไปมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด เท่ากับร้อยละ 71.84 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าว พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษาที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูงที่สุดเท่ากับ ร้อยละ 7.73 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมา ได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับ ประถมศึกษาและกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่ำ ที่สุด (ร้อยละ 3.71)

เมื่อจำแนกหัวหน้าครัวเรือนตามอาชีพ พบว่ากลุ่มอาชีพอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนมากที่สุด เท่ากับ 11,138 ครัวเรือน รองลงมา ได้แก่กลุ่มอาชีพการเกษตรมีจำนวน 6,565 ครัวเรือน และกลุ่ม อาชีพรับจ้างแรงงานรายวัน 1,619 ครัวเรือน กลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีอายุเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 52.25 ปี และกลุ่มรับจ้างแรงงานรายวันมีอายุเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 42.37 ปี

เมื่อพิจารณาถึงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันมีรายได้เฉลี่ย มากที่สุดเท่ากับ 11,763.92 บาทต่อเดือน และกลุ่มอาชีพการเกษตรมีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุด (8,357.50 บาท) เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้พบว่ากลุ่มอาชีพการเกษตรมีสัดส่วนสูง ที่สุดเท่ากับร้อยละ 86.92 ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มอาชีพอื่น ๆ (ร้อยละ 86.90) และกลุ่มอาชีพแรงงาน รับจ้างรายวันมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 81.66 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพิจารณา ถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมดพบว่า กลุ่มอาชีพ การเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 8.20 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมา ได้แก่กลุ่ม อาชีพอื่น ๆ (ร้อยละ 6.11) และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างรายวันมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าว ต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 6.11 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ต่ำ จากตารางที่ 7 พบว่ามีหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายมี จำนวน 6,831 ครัวเรือน เป็นเพศหญิง 3,605 ครัวเรือน ซึ่งกลุ่มเพศชายมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 3.23 คน ซึ่งมากกว่ากลุ่มเพศหญิงที่มีจำนวนคนของสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 2.37 คน หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 49.99 ปีซึ่งน้อยกว่าเพศหญิง (54.10ปี)

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชายมีรายได้เฉลี่ย 5,363.15 บาทต่อเดือน ซึ่งสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศหญิง (4,754.21 บาท) เมื่อคิดสัดส่วน

ตารางที่ 7 จำนวนตัวอย่าง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือน รายได้เฉลี่ย ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวของครัวเรือน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และการประกอบอาชีพของกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ต่ำปี 2545

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามเพศ									
ชาย	6,831	3.23	49.99	5,363.15	5,154.59	96.11	2,445.30	191.287	7.82
หญิง	3,605	2.37	54.10	4,754.21	4,603.21	96.82	2,076.36	155.70	7.50
จำแนกตามอายุ									
<30	1,009	2.35	24.44	5,338.01	5,199.87	97.41	2,379.84	134.25	5.64
31-40	2,009	3.44	36.10	5,521.30	5,399.88	97.80	2,622.14	200.95	7.66
41-50	2,200	3.13	45.60	5,534.46	5,387.37	97.34	2,512.38	187.85	7.47
51-60	1,930	2.91	55.55	5,330.12	4,981.36	93.46	2,289.77	191.17	8.35
>60	3,288	2.68	70.49	4,677.93	4,332.16	92.61	1,999.24	166.23	8.31

ตารางที่ 7 (ต่อ)

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามการศึกษา									
ระดับการศึกษาต่ำ									
กว่าประถมศึกษา	9,330	3.00	53.58	4,963.74	4,829.10	97.74	2,282.89	183.71	8.05
ระดับการศึกษาสูง									
กว่าระดับประถมศึกษา	1,003	2.42	33.76	6,124.00	5,935.55	96.92	2,609.07	144.24	5.53
ระดับการศึกษาสูงกว่า	103	1.63	26.13	8,088.92	7,733.24	95.60	2,648.93	90.217	3.40
จำแนกตามอาชีพ									
การเกษตร									
รับจ้างแรงงานรายวัน	4,959	3.37	48.48	5,207.60	5,002.45	96.06	2,414.75	200.77	8.31
อาชีพอื่นๆ	1,050	2.84	43.66	5,253.32	5,180.82	98.62	2,452.39	165.65	6.75
อาชีพอื่นๆ	9,330	3.00	53.58	5,163.74	4,829.10	93.52	2,282.89	183.71	8.05

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2545

ค่าใช้จ่ายต่อรายได้แล้ว กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศหญิงและกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชาย มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่ใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ 97 ของระดับรายได้ ในทางเดียวกันเมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดกลับมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ 8 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ในกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างมีกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนมีอายุมากกว่า 60 ปีมีจำนวนมากที่สุด เท่ากับ 3,288 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 41-50 ปี กลุ่มอายุ 31-40 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีตามลำดับ กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยน้อยที่สุด 2.35 คน ส่วนกลุ่มอายุ 31-40 ปีมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด (3.44 คน)

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยตามกลุ่มอายุ พบว่าในกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีมีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4,677.93 บาทต่อเดือน ส่วนกลุ่มอื่นๆ มีรายได้เฉลี่ยที่ใกล้เคียงกันประมาณ 5,000 - 6,000 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้แล้ว พบว่ากลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 92.61 ของระดับรายได้ ส่วนกลุ่มอายุที่เหลือมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายประมาณร้อยละ 94 ถึงร้อยละ 98 ของระดับรายได้ทั้งหมด เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด พบว่ากลุ่มอายุ 51-60 ปีมีสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 8.35 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด ส่วนกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีสัดส่วนต่ำที่สุด (ร้อยละ 5.64)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด 9,330 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา และระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไป (103 ครัวเรือน) ซึ่งกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีอายุเฉลี่ยมากที่สุด 53.58 ปี และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.00 คน กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะมีอายุน้อยที่สุด (26.13 ปี) และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเท่ากับ 1.63 คน

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครัวเรือน พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงที่สุดเท่ากับ 8,088.92 บาท กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำที่สุดเท่ากับ 4,963.74 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้กลับพบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 97.74 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าอาชีวะมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ

95.60 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าว พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 8.05 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาและกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าอาชีวะมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่ำที่สุด (ร้อยละ 3.40)

เมื่อจำแนกหัวหน้าครัวเรือนตามอาชีพ พบว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนมากที่สุดเท่ากับ 9,330 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่กลุ่มอาชีพการเกษตรมีจำนวน 4,959 ครัวเรือน และกลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวัน 1,050 ครัวเรือน กลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีอายุเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 53.58 ปี และกลุ่มรับจ้างแรงงานรายวันมีอายุน้อยที่สุดเท่ากับ 43.66 ปี

เมื่อพิจารณาถึงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันมีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 5,253.32 บาทต่อเดือน และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุด (5,163.74 บาท) เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้พบว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันมีสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 98.62 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างรายวันมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 93.52 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมดพบว่า กลุ่มอาชีพการเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 8.31 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมาได้แก่กลุ่มอาชีพอื่น ๆ (ร้อยละ 8.05) และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างรายวันมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 6.75 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ปานกลาง จากตารางที่ 8 พบว่าหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายมีจำนวน 9,846 ครัวเรือน เป็นเพศหญิง 4,071 ครัวเรือน ซึ่งกลุ่มเพศชายมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.60 คน ซึ่งมากกว่ากลุ่มเพศหญิงที่มีจำนวนคนของสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.05 คน หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 46.79 ปีซึ่งน้อยกว่าเพศหญิง (48.87 ปี)

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชายมีรายได้เฉลี่ย 9,556.74 บาทต่อเดือน ซึ่งสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศหญิง (9,400.79 บาท) เมื่อคิดสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้แล้ว กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศชายมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเท่ากับ ร้อยละ 94.91 ของรายได้เฉลี่ย ซึ่งสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเพศหญิง (ร้อยละ 93.87) แต่เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดกลับมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ 6 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

ตารางที่ 8 จำนวนตัวอย่าง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือน รายได้เฉลี่ย ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวของครัวเรือน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และการประกอบอาชีพของกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ปานกลางปี 2545

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามเพศ									
ชาย	9,846	3.60	46.79	9,556.74	9,070.62	94.91	3,695.51	237.10	6.41
หญิง	4,071	3.05	48.87	9,400.79	8,824.57	93.87	3,428.10	218.87	6.38
จำแนกตามอายุ									
<30	1,772	2.40	26.08	9,595.56	9,119.00	95.03	3,486.36	148.71	4.26
31-40	3,369	3.39	35.87	9,686.61	9,231.63	95.30	3,794.51	224.48	5.91
41-50	3,429	3.55	45.53	9,567.40	9,262.82	96.82	3,740.49	243.30	6.50
51-60	2,494	3.68	55.29	9,431.31	8,806.16	93.37	3,500.53	249.96	7.14
>60	2,853	3.82	69.60	9,283.59	8,499.53	91.55	3,443.31	262.19	7.61

ตารางที่ 8 (ต่อ)

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามการศึกษา									
ระดับการศึกษาต่ำ									
กว่าประถมศึกษา	10,309	3.68	51.10	9,306.14	8,632.85	92.76	3,590.68	249.01	6.93
ระดับการศึกษาสูง									
กว่าระดับประถมศึกษา	3,058	2.91	37.38	10,002.45	9,899.35	98.97	3,748.28	193.63	5.16
ระดับการศึกษาสูงกว่า	550	1.87	33.66	10,847.08	10,621.53	97.92	3,387.66	120.56	3.56
จำแนกตามอาชีพ									
การเกษตร									
รับจ้างแรงงานรายวัน	3,704	4.01	49.29	8,930.27	8,221.39	92.06	3,464.78	261.67	7.55
อาชีพอื่นๆ	2,508	3.23	40.14	9,645.60	8,817.99	91.42	3,694.88	218.68	5.92
อาชีพอื่นๆ	7,705	3.24	48.86	9,746.58	9,431.10	96.76	3,665.34	221.65	6.05

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2545

เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ในกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างในเขตเทศบาลมีกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนมีอายุ 41-50 ปีมากที่สุด จำนวน 3,429 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 31-40 ปี กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี กลุ่มอายุ 51-60 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีตามลำดับ กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยน้อยที่สุด 2.40 คน ส่วนกลุ่มอื่น ๆ นั้นมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใกล้เคียงกันคือประมาณ 3 - 4 คนโดยเฉลี่ย

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยตามกลุ่มอายุ พบว่าในกลุ่ม 31-40 ปี มีรายได้เฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 9,686.61 บาทต่อเดือน ส่วนกลุ่มอายุเฉลี่ยมากกว่า 60 ปี มีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 9,283.59 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้แล้ว พบว่ากลุ่มอายุ 41-50 ปีมีส่วนค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับร้อยละ 96.82 ของรายได้เฉลี่ย และกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 91.55 ของรายได้เฉลี่ย เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหาร พบว่ากลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีมีส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 7.61 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด ส่วนกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีส่วนต่ำที่สุด (ร้อยละ 4.26)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาจำนวนมากที่สุด 10,309 ครัวเรือน ลำดับรองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา และระดับการศึกษาสูงกว่าอาชีวะ (550 ครัวเรือน) กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.68 คน รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา (2.91 คน) และระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไปมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุดเท่ากับ 1.87 คน โดยกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาที่มีอายุเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 51.10 ปี และระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไปมีอายุเฉลี่ยน้อยที่สุด 33.66 ปี

พิจารณาถึงปัจจัยรายได้พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไปมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงที่สุด เท่ากับ 10,847.08 บาท ลำดับรองลงมาได้แก่ระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา (10,002.45 บาทต่อเดือน) และกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำที่สุด 9,306.14 บาท เมื่อคิดเป็นสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษามีส่วนค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับร้อยละ 98.97 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าอาชีวะขึ้นไป (ร้อยละ 97.92) และกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับอาชีวะขึ้นไปมีส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด ร้อยละ 92.76 ของรายได้ทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมด พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษามีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 6.93 ของ

ค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมาได้แก่ระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา (5.16) และกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไปมีสัดส่วนสูงต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 3.56 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด จะเห็นได้ว่าแนวโน้มสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมดจะลดลงเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาสูงขึ้น

เมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพพบว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนมากที่สุด 7,705 ครัวเรือน กลุ่มอาชีพการเกษตรมีจำนวน 3,704 ครัวเรือน และกลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันมีจำนวน 2,508 ครัวเรือน กลุ่มอาชีพการเกษตรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด 4.01 คน กลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันและกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ซึ่งมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนใกล้เคียงกันเท่ากับ 3.23 คน และ 3.24 ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มอาชีพการเกษตรมีอายุเฉลี่ยสูงที่สุด 49.29 ปี กลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันมีอายุเฉลี่ยน้อยที่สุด (40.14 ปี)

พิจารณาถึงปัจจัยรายได้พบว่า กลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุด เท่ากับ 9,746.58 บาท รองลงมาได้แก่กลุ่มรับจ้างแรงงานรายวันและกลุ่มการเกษตรมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุด (8,930.27 บาท) เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้พบว่า กลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 96.76 ของรายได้เฉลี่ย ส่วนกลุ่มแรงงานรับจ้างรายวันและกลุ่มการเกษตร มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 91 และ 92 ของระดับรายได้ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมด พบว่ากลุ่มอาชีพการเกษตรมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวสูงที่สุด ร้อยละ 7.55 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด กลุ่มแรงงานรับจ้างรายวัน มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 5.92 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้สูง จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชาย 7,687 ครัวเรือน และเป็นเพศหญิง 2,789 ครัวเรือน ซึ่งในกลุ่มเพศชายมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.94 คนซึ่งมากกว่ากลุ่มเพศหญิง (3.64 คน) อายุเฉลี่ยของกลุ่มเพศหญิงเท่ากับ 49.76 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มเพศชาย (48.07 ปี)

พิจารณารายได้ของครัวเรือน พบว่ากลุ่มเพศชายมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 32,247.20 บาท ซึ่งสูงกว่ากลุ่มเพศหญิง (28,441.01 บาท) แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือนกลับพบว่ากลุ่มเพศหญิงมีสัดส่วนค่าใช้จ่าย ร้อยละ 71.01 ของรายได้เฉลี่ยซึ่งสูงกว่ากลุ่มเพศชาย

ตารางที่ 9 จำนวนตัวอย่าง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือน รายได้เฉลี่ย ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวของครัวเรือน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และการประกอบอาชีพของกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้สูงปี 2545

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามเพศ									
ชาย	7,687	3.94	48.07	32,247.20	21,758.70	67.47	5,968.41	267.27	4.48
หญิง	2,789	3.64	49.76	28,441.01	20,194.46	71.01	5,583.65	250.33	4.48
จำแนกตามอายุ									
<30	697	2.92	26.82	25,190.21	18,966.06	75.30	5,421.49	166.75	3.07
31-40	2,299	3.58	36.15	28,956.80	20,725.92	71.57	5,815.45	229.64	3.95
41-50	3,327	3.78	45.61	32,450.24	22,072.15	68.02	6,001.31	261.05	4.35
51-60	2,273	4.04	55.10	34,014.56	22,698.84	66.73	5,930.69	286.08	4.82
>60	1,880	4.47	68.89	30,744.64	20,045.07	65.20	5,774.80	313.71	5.43

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คุณลักษณะของ หัวหน้าครัวเรือน	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	จำนวน สมาชิกใน ครัวเรือน (คน)	อายุเฉลี่ย ของหัวหน้า ครัวเรือน (ปี)	รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือนเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้ (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค อาหาร (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย ในการบริโภค ข้าว (บาท/เดือน)	สัดส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการ บริโภคข้าวต่อ ค่าใช้จ่ายอาหาร (ร้อยละ)
จำแนกตามการศึกษา									
ระดับการศึกษาต่ำ									
กว่าประถมศึกษา	4,584	4.44	53.73	26,680.91	18,038.78	67.61	5,692.11	305.55	5.37
ระดับการศึกษาสูง									
กว่าระดับประถมศึกษา	3,407	3.56	44.88	31,617.36	21,412.53	67.72	5,868.38	242.10	4.12
ระดับการศึกษาสูงกว่า	2,485	3.19	43.90	39,106.88	27,339.73	69.91	6,183.42	212.16	3.43
จำแนกตามอาชีพ									
การเกษตร									
รับจ้างแรงงานรายวัน	1,269	4.48	51.88	27,709.10	16,458.82	59.40	5,013.64	332.08	6.62
อาชีพอื่น ๆ	1,358	3.75	41.31	32,638.48	21,801.81	66.80	6,184.97	244.26	3.95
อาชีพอื่น ๆ	7,849	3.78	49.22	31,560.75	22,052.28	69.87	5,948.59	254.76	4.28

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2545

(ร้อยละ 67.47) เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมด พบว่ามีสัดส่วนที่เท่ากันร้อยละ 4.48 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่ากลุ่มอายุ 41-50 ปีมีจำนวนมากที่สุด เท่ากับ 3,327 ครั้วเรือน และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด (697 ครั้วเรือน) และ มีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือนเฉลี่ย น้อยที่สุด 2.92 คน ส่วนกลุ่มที่เหลือมีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือนเฉลี่ยประมาณ 3-4 คน

เมื่อพิจารณาถึงปีจจัยรายได้ของครั้วเรือน พบว่ากลุ่มอายุ 51-60 ปีมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงที่สุดเท่ากับ 34,014.56 บาท กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 25,190.21 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครั้วเรือน พบว่ากลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 75.30 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด ร้อยละ 65.20 ของรายได้ทั้งหมด เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด พบว่ากลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวสูงที่สุดเท่ากับ ร้อยละ 5.43 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด และกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่ำที่สุด (ร้อยละ 3.07)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด 4,584 ครั้วเรือน รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา และระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะขึ้นไป (2,485 ครั้วเรือน) ซึ่งกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามีอายุเฉลี่ยมากที่สุด 53.73 ปี และมีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.44 คน กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะมีอายุน้อยที่สุด (43.90 ปี) และมีจำนวนสมาชิกในครั้วเรือนเท่ากับ 3.19 คน

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครั้วเรือน พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงที่สุดเท่ากับ 39,106.88 บาท กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำที่สุดเท่ากับ 26,680.91 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับอาชีวะมีสัดส่วนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 69.91 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาและกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่ใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ 68 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าว พบว่ากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามีสัดส่วนค่าใช้จ่าย

ในการบริโภคข้าวสูงที่สุดเท่าร้อยละ 5.37 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาและกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าอาชีวะมีส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่ำที่สุด (ร้อยละ 3.43)

เมื่อจำแนกหัวหน้าครัวเรือนตามอาชีพ พบว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนมากที่สุดเท่ากับ 7,849 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่กลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวัน 1,358 ครัวเรือนและกลุ่มอาชีพการเกษตรมีจำนวน 1,269 ครัวเรือน กลุ่มอาชีพการเกษตรมีอายุเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 51.88 ปี และกลุ่มรับจ้างแรงงานรายวันมีอายุเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 41.31 ปี

เมื่อพิจารณาถึงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างแรงงานรายวันมีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 32,638.48 บาทต่อเดือน และกลุ่มอาชีพการเกษตรมีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุด (27,709.10 บาท) เมื่อพิจารณาสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้พบว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 69.87 และกลุ่มอาชีพการเกษตรมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 59.40 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารทั้งหมดพบว่า กลุ่มอาชีพการเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 6.62 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด รองลงมาได้แก่กลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างรายวัน (ร้อยละ 6.11) และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่ำที่สุดเท่ากับร้อยละ 3.95 ของค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด

แบบแผนการใช้จ่ายของครัวเรือนในการบริโภคอาหารและสัดส่วนของการบริโภคอาหารตามลักษณะชุมชน

ที่ตั้งของครัวเรือนตามลักษณะของชุมชนย่อมมีผลต่อกิจกรรมการใช้จ่ายในการบริโภคอาหารของครัวเรือน จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มครัวเรือนในเขตเทศบาลมีค่าใช้จ่ายทั้งหมด 13,307 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน สูงกว่ากลุ่มครัวเรือนนอกเขตเทศบาลซึ่งมีค่าใช้จ่ายทั้งหมด 8,549.83 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน แต่เมื่อคิดเป็นสัดส่วนค่าใช้จ่ายอาหารต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้วพบว่ากลุ่มครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายอาหารเท่ากับร้อยละ 39.05 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าครัวเรือนในเขตเทศบาลที่มีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 31.94 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และโดย

ตารางที่ 10 จำนวนตัวอย่าง ขนาดของครัวเรือน และการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและสัดส่วนองค์ประกอบของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารของครัวเรือนแบ่งตามลักษณะชุมชน ปี 2545

รายการ	ลักษณะของชุมชน		
	นอกเขตเทศบาล	เขตเทศบาล	รวมทั้งประเทศ
จำนวนตัวอย่าง	13,220	21,565	34,785
ขนาดของครัวเรือน	3.62	3.29	3.41
ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร (บาท/เดือน)	3,338.97	4,249.88	3,903.69
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือน (บาท/เดือน)	8,549.83	13,307.00	11,499.04
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารต่อ ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน(%)	39.05	31.94	33.95
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารแต่ละกลุ่ม(%)			
ข้าว	7.18	5.08	5.77
ธัญญาหาร	13.60	9.41	10.77
เนื้อสัตว์	13.12	9.96	10.99
ปลา	11.05	7.83	8.88
นม	7.27	6.76	6.93
น้ำมันปรุงอาหาร	1.43	1.00	1.14
ผัก	7.68	5.35	6.11
ผลไม้	6.01	6.96	6.65
น้ำตาล	3.36	2.61	2.85
เครื่องดื่ม	1.94	1.63	1.73
อื่นๆ	27.35	43.39	38.17
รวม	100.00	100.00	100.00

หมายเหตุ: 1/รวมถึงเนื้อวัว เนื้อหมู และเนื้อเป็ดและไก่

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2545

ภาพรวมทั้งประเทศแล้ว พบว่าสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 33.95 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด จะเห็นได้ว่าทั้งค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือนและค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารในกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างเขตเทศบาลมีค่าสูงกว่า ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาในเขตเทศบาลมีการขยายตัวของเมืองสูงกว่าและเป็นแหล่งการจ้างงานที่สูงกว่านอกเขตเทศบาล

สำหรับองค์ประกอบของสัดส่วนในการใช้จ่ายในการบริโภคอาหารของครัวเรือน พบว่า กลุ่มครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีการบริโภคข้าวในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มครัวเรือนในเขตเทศบาล ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับ 7.18 และ 5.08 ตามลำดับ เนื่องจากในกลุ่มครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าในกลุ่มครัวเรือนเขตเทศบาล จึงทำให้ต้องเลือกบริโภคแหล่งอาหารที่มีพลังงานสูงเช่น ข้าวและธัญญาหาร ส่วนในกลุ่มอาหารอื่น ได้แก่ เนื้อสัตว์ ปลา นม น้ำมันปรุงอาหาร ผักและผลไม้ น้ำตาล และเครื่องเทศ พบว่ากลุ่มครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนในการบริโภคที่สูงกว่ากลุ่มครัวเรือนในเขตเทศบาล แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารในกลุ่มอื่นๆ (การบริโภคอาหารนอกบ้าน) กลับพบว่ามีทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือกลุ่มครัวเรือนในเขตเทศบาลมีสัดส่วนร้อยละ 43.39 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มครัวเรือนนอกเขตเทศบาล ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับ ร้อยละ 27.35 ของค่าใช้จ่ายในอาหาร เห็นได้ว่ากลุ่มครัวเรือนในเขตเทศบาลนิยมที่จะบริโภคอาหารนอกบ้าน มากกว่ากลุ่มครัวเรือนนอกเขตเทศบาล (ตารางที่ 10)

แบบแผนการใช้จ่ายของครัวเรือนในการบริโภคอาหารและสัดส่วนของการบริโภคอาหารตามระดับรายได้

ครัวเรือนเป็นหน่วยทางเศรษฐกิจที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจ แบบแผนในการบริโภคและการใช้จ่ายของครัวเรือนนั้นนอกจากจะขึ้นอยู่กับรายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะชุมชนที่อาศัยแล้ว ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมก็มีส่วนสำคัญต่อการกำหนดแบบแผนในการบริโภคของครัวเรือนได้เช่นกัน ดังจะเห็นได้ว่าในระหว่างกลุ่มของรายได้ระดับต่างๆ ซึ่งที่นี่แบ่งครัวเรือนตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มที่ 1 กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งอยู่ในช่วงของกลุ่มคนที่มีลำดับของรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของครัวเรือนตัวอย่างที่มีรายได้ทั้งหมด กลุ่มที่ 2 กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ปานกลางซึ่งมีลำดับของรายได้อยู่ในช่วงสูงกว่าร้อยละ 30 แต่ต่ำกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 70 ของครัวเรือนตัวอย่างที่มีรายได้ทั้งหมด กลุ่มที่ 3 กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้สูงซึ่งมีลำดับของรายได้อยู่ในช่วงสูงกว่าร้อยละ 70 ของกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างที่มีรายได้ทั้งหมดขึ้นไป

จากตารางที่ 11 เมื่อแบ่งกลุ่มครัวเรือนตามระดับรายได้ จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายทั้งหมดและค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารของครัวเรือนจะเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของรายได้ กล่าวคือกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ต่ำมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารและค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือนเท่ากับ 2,317.85 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือนและ 4,964.11 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือนตามลำดับ และจะเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับดังนี้ กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ปานกลาง และกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้สูงซึ่งมีค่าใช้จ่ายอาหารและค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือนสูงที่สุด (5,872.22 บาทและ 21,372.18 บาทตามลำดับ) แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนในการบริโภคอาหารต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือนกลับพบว่าเมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้สูงขึ้นกลับมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารลดลง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบตามระดับรายได้แล้วพบว่ากลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ต่ำมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายอาหารร้อยละ 46.69 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดซึ่งสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ปานกลาง และกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้สูงซึ่งมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารต่ำที่สุด (ร้อยละ 27.48) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเมื่อครัวเรือนที่มีระดับรายได้สูงขึ้น ครัวเรือนจะนำไปใช้จ่ายไปกับสินค้าชนิดอื่นที่ไม่ใช่อาหารเพิ่มมากขึ้น เช่นสินค้าฟุ่มเฟือยต่างๆ

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ต่ำ มีการบริโภคข้าวในสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 7.72 ของค่าใช้จ่ายอาหารทุกกลุ่ม รองลงมาได้แก่ กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ปานกลาง และกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้สูงซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีสัดส่วนการบริโภคข้าวประมาณร้อยละ 4 ถึงร้อยละ 6 เห็นได้ว่าสัดส่วนการบริโภคข้าวมีแนวโน้มลดลงเมื่อรายได้ของครัวเรือนสูงขึ้น รวมถึงอาหารกลุ่มที่เหลือ เช่น เนื้อสัตว์ ปลา นม น้ำมันปรุงอาหาร ผักและผลไม้ น้ำตาล และเครื่องเทศมีแนวโน้มลดลงเมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้เพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกับกลุ่มข้าวและธัญญาหาร แต่ในทางตรงกันข้ามสัดส่วนการบริโภคอาหารกลุ่มอื่นๆ(การบริโภคนอกบ้าน) มีทิศทางที่เพิ่มขึ้นเมื่อครัวเรือนมีรายได้สูงขึ้นสังเกตได้จากกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้สูงมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารกลุ่มอื่นๆ เท่ากับร้อยละ 46.43 ของค่าใช้จ่ายอาหารทุกกลุ่ม รองลงมาได้แก่ กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ปานกลาง กลุ่มครัวเรือน และกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ต่ำ โดยมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารกลุ่มอื่นๆเท่ากับร้อยละ 35 ถึงร้อยละ 23 ตามลำดับ กล่าวได้ว่าเมื่อครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นครัวเรือนจะบริโภคอาหารนอกบ้านมากขึ้น (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนตัวอย่าง ขนาดของครัวเรือน และการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอาหารและสัดส่วนองค์ประกอบของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารของครัวเรือนแบ่งตามระดับรายได้ของครัวเรือนปี 2545

รายการ	การใช้จ่ายของครัวเรือนตัวอย่างตามรายได้ระดับต่างๆ		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
จำนวนตัวอย่าง(ครัวเรือน)	10,436	13,917	10,432
ขนาดของครัวเรือน(คน)	2.93	3.44	3.86
ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารของครัวเรือน(บาท/เดือน)	2,317.85	3,617.29	5,872.22
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือน (บาท/เดือน)	4,964.11	8,998.65	21,372.18
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารต่อค่าใช้จ่ายของครัวเรือน(%)	46.69	40.20	27.48
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารแต่ละกลุ่ม(%)			
ข้าว	7.72	6.41	4.47
ธัญญาหาร	16.34	11.63	7.86
เนื้อสัตว์	13.61	11.64	9.42
ปลา	11.56	9.04	7.68
นม	6.66	6.92	7.02
น้ำมันปรุงอาหาร	1.59	1.26	0.87
ผัก	8.71	6.56	4.71
ผลไม้	5.23	6.27	7.53
น้ำตาล	3.18	3.17	2.46
เครื่องดื่ม	2.01	1.85	1.53
อื่นๆ	23.38	35.23	46.43
รวม	100.00	100.00	100.00

หมายเหตุ: 1/จากจำนวนรายได้ทั้งหมดกลุ่มรายได้ต่ำอยู่ในระหว่างลำดับที่ไม่เกิน 30 %

กลุ่มรายได้ปานกลางอยู่ระหว่างลำดับที่มากกว่า 30% และไม่เกิน 70 %

กลุ่มรายได้สูงอยู่ระหว่างลำดับที่มากกว่า 70% และไม่เกิน 100 %

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2545

อัตราการบริโภคข้าวต่อครัวเรือน การบริโภคข้าวต่อคนและมูลค่าข้าวต่อกก. ตามภูมิภาค ลักษณะเขตปกครองและระดับรายได้

ข้าวเป็นอาหารหลักที่สำคัญของคนในชาติ ซึ่งการบริโภคข้าวต่อครัวเรือนและต่อหน่วยประชากรพบว่ามีลักษณะแตกต่างกันไปตามภูมิภาค ตามลักษณะของชุมชน และตามกลุ่มของระดับรายได้ ตารางที่ 12 แสดงจำนวนการบริโภคข้าวของครัวเรือนตัวอย่างและการบริโภคข้าวต่อคนตามภูมิภาค พบว่าครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนการบริโภคข้าวต่อครัวเรือนสูงที่สุดเท่ากับ 484.71 กก.ต่อปี รองลงมาได้แก่ครัวเรือนตัวอย่างในภาคเหนือ ภาคใต้และภาคกลาง ตามลำดับ สำหรับครัวเรือนในกรุงเทพฯ พบว่ามีจำนวนการบริโภคข้าวต่อครัวเรือนน้อยที่สุดประมาณ 151.14 กก.ต่อปี

ในส่วนของ การบริโภคข้าวสารต่อคนของครัวเรือน พบว่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนการบริโภคข้าวสารต่อคนสูงสุดเท่ากับ 135.40 กก.ต่อคนต่อปี รองลงมาได้แก่ครัวเรือนตัวอย่างภาคเหนือมีการบริโภคข้าวเท่ากับ 104.17 กก.ต่อคนต่อปี ส่วนในภูมิภาคอื่นๆ ได้แก่ภาคใต้และภาคกลาง มีการบริโภคข้าวเท่ากับ 78.99 76.02 กก.ต่อคนต่อปีตามลำดับ ส่วนครัวเรือนตัวอย่างในกรุงเทพฯมีการบริโภคข้าวสารต่อคนต่ำสุดเท่ากับ 45.39 กก.ต่อปี รวมทั้งประเทศมีการบริโภคข้าวเท่ากับ 97.18 กก.ต่อคนต่อปี (ตารางที่ 12)

ส่วนมูลค่าต่อหน่วย (กก.) ของข้าวที่ครัวเรือนใช้บริโภคในครัวเรือนมีมูลค่าต่อหน่วยที่ต่างกันในแต่ละภูมิภาค โดยครัวเรือนตัวอย่างในกรุงเทพฯและครัวเรือนตัวอย่างภาคใต้บริโภคข้าวสารมีมูลค่าต่อ กก.เท่ากับ 15.75 และ 13.58 บาท ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่ามูลค่าข้าวสารที่ครัวเรือนตัวอย่างในภูมิภาคอื่นๆบริโภค รองลงมาคือมูลค่าต่อหน่วย (กก.) ของกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างในภาคกลางและเหนือซึ่งเท่ากับ 13.30 และ 8.48 บาทตามลำดับ ส่วนครัวเรือนตัวอย่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริโภคข้าวสารมีมูลค่าเฉลี่ยต่อ กก.เท่ากับ 5.84 บาท ซึ่งมีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าข้าวสารที่ครัวเรือนตัวอย่างในภูมิภาคอื่นๆบริโภค ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าครัวเรือนในชนบทส่วนใหญ่ที่ทำนาในภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการเก็บข้าวไว้บริโภคเอง ทำให้การคิดมูลค่าสินค้าเป็นมูลค่าที่ไม่พึงกิจกรรมทางการตลาด (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนและมูลค่าข้าวที่ใช้บริโภคต่อครัวเรือนตัวอย่างและต่อคนในครัวเรือนตาม
ภูมิภาคปี 2545

ภาค	จำนวน ตัวอย่าง (ครัวเรือน)	ขนาดของ ครัวเรือน (คน)	การบริโภค ข้าวสารของ ครัวเรือน (กก. ต่อปี)	การบริโภค ข้าวสารต่อคน (กก. ต่อปี)	มูลค่า ข้าวสารต่อ กก. (บาท)
จำแนกตามภูมิภาค					
ตะวันออกเฉียงเหนือ	9,043	3.58	484.71	135.40	5.84
เหนือ	7,971	3.17	330.21	104.17	8.48
กลาง	10,367	3.36	255.41	76.02	13.30
ใต้	5,458	3.64	287.55	78.99	13.58
กรุงเทพ	1,946	3.33	151.14	45.39	15.75
รวมทั้งประเทศ	34,785	3.41	331.38	97.18	10.37
จำแนกตามลักษณะชุมชน					
เขตเทศบาล	21,565	3.62	295.15	81.53	8.80
นอกเขตเทศบาล	13,220	3.29	390.61	118.73	7.37
จำแนกตามระดับรายได้					
ต่ำ	10,436	2.93	347.27	118.52	6.18
ปานกลาง	13,917	3.44	339.53	100.95	8.20
สูง	10,432	3.86	304.44	78.87	10.36

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2545

สำหรับมูลค่าข้าวเฉลี่ยต่อกก. ที่ครัวเรือนในภาคใต้ใช้บริโภคนั้นมีมูลค่าใกล้เคียงกับมูลค่าข้าวต่อกก.ของครัวเรือนในกรุงเทพ เป็นเพราะภาคใต้เป็นภูมิภาคที่ปลูกข้าวได้ไม่พอเพียงและต้องนำเข้าข้าวจากภูมิภาคอื่นๆ เพื่อไปใช้ในภาคใต้ สำหรับมูลค่าข้าวต่อกก.ที่สูงในเขตกรุงเทพฯนั้นอาจเนื่องมาจากปัจจัยทางด้านคุณภาพข้าวที่ครัวเรือนกรุงเทพฯใช้บริโภค โดยเฉพาะการบริโภคข้าวหอมมะลิซึ่งมีราคาสูงกว่าข้าวหอมทั่วไป (ตารางที่ 12)

เมื่อจำแนกตามลักษณะชุมชน พบว่าชุมชนนอกเขตเทศบาลมีอัตราการบริโภคข้าวต่อคนต่อปีเท่ากับ 118.75 กก. ซึ่งมากกว่าครัวเรือนในเขตเทศบาลซึ่งมีอัตราการบริโภคข้าวต่อคนต่อปีเท่ากับ 81.53 กก. มูลค่าข้าวสารต่อกก.ในเขตเทศบาลมีมูลค่า 8.80 บาทต่อกก.ซึ่งมากกว่ามูลค่าข้าวสารนอกเขตเทศบาลซึ่งมีมูลค่า 7.37 บาทต่อกก.

เมื่อพิจารณาตามระดับรายได้ของครัวเรือน พบว่าอัตราการบริโภคข้าวต่อคนต่อปีนั้นมีแนวโน้มลดลงเมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้เพิ่มสูงขึ้น ในกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ต่ำมีอัตราการบริโภคข้าวเท่ากับ 118.52 กก.ต่อคนต่อปี รองลงมาได้แก่กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ปานกลางและระดับรายได้สูง ซึ่งมีอัตราการบริโภคข้าวต่อคนต่อปีดังนี้ 100.95 และ 78.87 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงมูลค่าข้าวสารพบว่า เมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้เพิ่มสูงขึ้นมูลค่าข้าวสารที่บริโภคจะมีมูลค่าสูงขึ้นดังนี้ ในกลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ต่ำมีมูลค่าข้าวสารเท่ากับ 6.18 บาทต่อกก. กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้ปานกลางมีมูลค่าข้าวสารเท่ากับ 8.20 บาทต่อกก. และระดับรายได้สูง ซึ่งมีมูลค่าข้าวสารสูงที่สุดเท่ากับ 10.36 บาทต่อกก.

กล่าวโดยสรุปแล้วในการศึกษาแบบแผนการบริโภคข้าวของครัวเรือนตามลักษณะของหัวหน้าครัวเรือน เมื่อจำแนกกลุ่มครัวเรือนตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน พบว่าทั้งเพศชายและหญิงมีส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารของครัวเรือนที่ใกล้เคียงกัน เมื่อจำแนกตามอายุพบว่าความแตกต่างของสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามอายุ เมื่อจำแนกครัวเรือนตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนพบว่า สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารมีแนวโน้มลดลงเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าระดับการศึกษาที่สูงทำให้หัวหน้าครัวเรือนทราบถึงคุณค่าทางโภชนาการมากขึ้นจึงหันไปบริโภคอาหารประเภทอื่นที่มีสารอาหารมากกว่าแทนการบริโภคข้าว เมื่อพิจารณาตามสาขาอาชีพ พบว่าอาชีพสาขาการเกษตรมีส่วนในการบริโภคข้าวสูงที่สุด อาจเนื่องมาจากต้องใช้พลังงานสูงในการประกอบอาชีพจึงนิยมบริโภคข้าวซึ่งเป็นแหล่งพลังงานหลักและราคาถูก

เมื่อพิจารณาแบบแผนการบริโภคข้าวของครัวเรือนตามเขตการพัฒนาชุมชน พบว่ากลุ่มครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารสูงกว่าครัวเรือนเขตเทศบาล รวมทั้งมีส่วนในการบริโภคข้าวสูงกว่าครัวเรือนในเขตเทศบาล และเมื่อพิจารณาตามระดับรายได้พบว่าสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวต่อค่าใช้จ่ายอาหารมีแนวโน้มลดลงเมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้สูงขึ้น และสัดส่วนในการบริโภคข้าวและธัญญาหารก็มีแนวโน้มลดลงเมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้สูงขึ้นเช่นกัน โดยที่ครัวเรือนจะหันไปบริโภคอาหารกลุ่มอื่น ๆ มากขึ้น (การบริโภคอาหารนอกบ้าน) เมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้เพิ่มขึ้น

เมื่อคำนวณอัตราส่วนการบริโภคข้าวต่อคน พบว่าในภาพรวมประเทศไทยมีการบริโภคข้าวเฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 97.18 กก. (ตารางที่ 12) เมื่อแยกตามลักษณะทางภูมิภาค พบว่าภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณการบริโภคข้าวมากที่สุด และน้อยที่สุดคือกรุงเทพฯ เมื่อพิจารณา
มูลค่าข้าวสารต่อกก. พบว่ากรุงเทพฯมีมูลค่าสูงที่สุดและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมูลค่าต่ำที่สุด เมื่อ
พิจารณาตามลักษณะเขตการพัฒนาชุมชน พบว่านอกเขตเทศบาลมีปริมาณการบริโภคข้าวต่อคนต่อ
ปีสูงกว่าในเขตเทศบาล และในกลุ่มระดับรายได้ต่างๆพบว่าอัตราการบริโภคข้าวต่อคนต่อปีนั้นมี
แนวโน้มลดลงเมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้เพิ่มสูงขึ้น